

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 122/2019-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojмира Mamojku (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Harakálym, Mlynská 28, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 18/2017 z 19. apríla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

St'aznostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou

namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 18/2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“).

2. Sťažovateľ uviedol, že vystupuje v postavení žalobcu v konaní o náhradu za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 64 021,11 € s príslušenstvom proti žalovaným: 1. Slovenská správa ciest (ďalej len „žalovaný v 1. rade“), 2. Národná diaľničná spoločnosť, a. s. (ďalej len „žalovaný v 2. rade“), a 3. Slovenská republika, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný v 3. rade“, spolu aj „žalovaní“). Sťažovateľ žalobu skutkovo odôvodnil tým, že pri dopravnej nehode 5. októbra 2004 utrpel ťažké zranenia, ktoré na jeho zdravotnom stave zanechali trvalé následky. K dopravnej nehode došlo na diaľnici D1, keď sťažovateľovi do jazdnej dráhy vbehol diviak, pričom sťažovateľ nedokázal zabrániť zrážke s ním.

3. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) najprv rozhodol rozsudkom sp. zn. 10 C 152/2006 z 23. októbra 2008 tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel voči žalovanému v 1. rade a voči žalovanému v 2. a 3. rade žalobu zamietol. Na základe odvolania sťažovateľa, ako aj žalovaného v 1. rade o veci rozhodoval krajský súd, ktorý uznesením sp. zn. 3 Co 5/2009 z 31. novembra 2011 predmetný rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V poradí druhým meritórnym rozhodnutím z 21. júna 2016 okresný súd žalobu sťažovateľa zamietol. Na základe odvolania podaného sťažovateľom krajský súd napadnutým rozhodnutím rozsudok okresného súdu z 21. júna 2016 potvrdil, citujúc ustanovenia vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) (ďalej len „vyhláška č. 35/1984 Zb.“), ako aj zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov. Krajský súd právnu vec sťažovateľa uzavrel tak, že príčinou vzniku škody bol stavebný stav komunikácie, a nie závady zjazdnosti komunikácie ani závady v jej udržiavaní v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý bola určená. Tým nie je daná

zodpovednosť správcu komunikácie za vznik škody. Krajský súd tiež poukázal na tom, že v danom prípade nie je daná pasívna legitímácia žalovaného v 1. a 3. rade. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 179/2017 z 30. apríla 2018 odmietnuté ako neprípustné.

4. Sťažovateľ argumentoval, že rozsudok krajského súdu je nekonzistentný a zmätočný. Krajský súd nereagoval na argumentáciu sťažovateľa v podanom odvolaní, v ktorom svoj právny názor, prečo ide v danom prípade o vznik škody v príčinnej súvislosti so závadou v zjazdnosti predmetnej komunikácie, podrobne zdôvodnil. V danom prípade je podľa názoru sťažovateľa podstatnou práve otázka, či bola škoda spôsobená závadou v zjazdnosti komunikácie. Odvolací súd nezdôvodnil svoju logickú úvahu, prečo zistený skutkový stav vzniknutý pri dopravnej nehode neposúdil ako závalu v zjazdnosti komunikácie, ale ako stavebný stav komunikácie. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je v súlade s právom sťažovateľa na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces.

5. Vychádzajúc z právneho záveru krajského súdu, podľa ktorého bol príčinou vzniku škody stavebný stav komunikácie, tento podľa sťažovateľa pravdepodobne vychádzal z toho, že škodu na zdraví sťažovateľa bezprostredne spôsobilo chýbajúce bezpečnostné zariadenie na cestnej komunikácii. Sťažovateľ zastáva názor, že ide o zásadné nesprávne právne posúdenie zisteného skutkového stavu, pretože škodu na zdraví sťažovateľa spôsobil diviak nekontrolovateľne sa pohybujúci po cestnej komunikácii. Prítomnosť divého zvieratľa na ceste nie je stavebným ani dopravno-technickým stavom predmetnej komunikácie a ani z neho nevyplýva, a to aj s poukazom na definíciu stavebného a dopravno-technického stavu komunikácie vo vyhláske č. 35/1984 Zb. Bezprostrednou priamou príčinou vzniku škody nebol teda stavebný stav diaľnice (v podobe chýbajúceho oplotenia), ale voľne sa pohybujúce zviera na diaľnici. Bolo preto potrebné sa prvotne zaoberať otázkou, aký stav z hľadiska práva predstavuje prítomnosť voľne sa pohybujúceho sa zvieratľa na cestnej komunikácii, teda právne posúdenie tejto skutkovej okolnosti.

6. Ak by išlo o závalu v zjazdnosti, mal podľa názoru sťažovateľa krajský súd právne posúdiť, či išlo o závalu v zjazdnosti, pri ktorej bolo v medziach možností správcu komunikácie túto závalu odstrániť. Pretože bezprostrednou príčinou vzniku škody nebolo chýbajúce zabezpečovacie zariadenie ani chýbajúca dopravná značka, ale výskyt divej zvery na cestnej komunikácii, krajský súd nemal existenciu zabezpečovacieho zariadenia či dopravného značenia posudzovať ako skutočnosť, ktorá škodu spôsobila, ale len v súvislosti s možnosťou správcu komunikácie odstrániť závalu v zjazdnosti spočívajúcej v pohybe divého zvieratá po cestnej komunikácii. Až následne mal odvolací súd dospieť k záveru, či v danom prípade je daná zodpovednosť žalovaného v 1. alebo 2. rade.

7. Sťažovateľ oproti názoru krajského súdu zastáva názor, že výskyt divej zvery na cestnej komunikácii ako bezprostrednej priamej príčiny vzniku škody sťažovateľa je závadou v zjazdnosti cestnej komunikácie, a preto bola v danom prípade daná objektívna zodpovednosť správcu predmetnej komunikácie za škodu v zmysle § 9a ods. 2 cestného zákona. Z tejto objektívnej zodpovednosti existuje len jeden možný liberačný dôvod, a to ten, že správca komunikácie preukáže, že objektívne nebolo v jeho možnostiach túto závalu odstrániť ani na ňu predpísaným spôsobom upozorniť. Takýto prístup správcu tohto druhu komunikácie je možné od neho spravodlivo požadovať. Práve z tohto pohľadu je potrebné posudzovať objektívnu možnosť správcu komunikácie odstrániť predmetnú závalu v zjazdnosti, resp. jej vzniku zabrániť. Pokiaľ správca komunikácie takýmto spôsobom nekoná, je daná jeho zodpovednosť v zmysle § 9a ods. 2 cestného zákona.

8. Keďže v danom prípade bolo v objektívnych možnostiach správcu komunikácie závade v zjazdnosti v podobe výskytu divej zvery na cestnej komunikácii zabrániť (napr. oplotením), správca komunikácie sa objektívnej zodpovednosti za vznik škody nezbavil a vzhľadom na zistený skutkový stav je daná zodpovednosť žalovaného v 1. rade, resp. žalovaného v 2. rade za vznik škody sťažovateľa (podľa právneho posúdenia, ktorý zo žalovaných v 1. alebo 2. rade bol v čase vzniku škody správcom predmetnej komunikácie).

9. Krajský súd obdobne ako okresný súd v odôvodnení rozsudku poukázali na rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 4 Cdo 17/2007 z 21. mája 2008, v ktorom sa uvádza, že ak príčinou vzniku škody je stavebný stav alebo dopravno-technický stav komunikácie, neprichádza do úvahy zodpovednosť správu komunikácie za škody nielen podľa cestného zákona, ale ani podľa Občianskeho zákonníka. Okrem toho v obsahu tohto rozhodnutia sa uvádza, že pod vybavením komunikácie ako stavby dopravnými značkami a zariadeniami, ako aj bezpečnostnými a ochrannými zariadeniami, ktoré sú jej súčasťou, treba rozumieť ich použitie na niektorých úsekoch cesty a rovnako tak aj ich nepoužitie na iných úsekoch. Uvedené rozhodnutie sa však podľa názoru sťažovateľa nezaoberalo analogicky podobným prípadom. Sťažovateľ nezakladá svoj nárok na tom, že v danom úseku komunikácie existoval určitý stavebný či dopravno-technický stav komunikácie, ako to je pri už zmieňovanom rozhodnutí najvyššieho súdu, ale na skutočnosti, že na ceste sa vyskytovala závada v zjazdnosti, ktorá bola priamou bezprostrednou príčinou vzniku škody a v danom prípade je nepochybne daná objektívna zodpovednosť správcu komunikácie za vznik škody.

10. Sťažovateľ pre doplnenie podporne uvádza, že za správny nepovažuje ani právny názor, podľa ktorého je chýbajúce oplatenie diaľnice súčasťou stavebného stavu tejto pozemnej komunikácie. Za stavebný stav diaľnice je možné považovať reálne existujúce bezpečnostné a ochranné zariadenia, ktoré sú na komunikácii či v jej bezprostrednej blízkosti umiestnené. Nemožno za vybavenie diaľnice, resp. komunikácie považovať zariadenie, ktoré reálne neexistuje a nebolo na komunikácii. Iný výklad je v rozpore s logickým zmyslom § 9a ods. 1 cestného zákona a v širšom kontexte aj v rozpore s ustanovením § 3d ods. 6 cestného zákona. Ak stav komunikácie nezodpovedá účelu a spôsobu jej využívania, nie je možné túto skutočnosť negovať konštrukciou, že ide o stavebný stav komunikácie, pri ktorom je zodpovednosť správcu komunikácie v zmysle ustanovenia § 9a ods. 1 cestného zákona vylúčená. Takýto výklad by obsahoval vnútorný rozpor a z tohto dôvodu je neprípustný.

11. Zodpovednosť za škodu správcov komunikácii je v cestnom zákone upravená v § 9a, ktoré priamo nadväzuje na ustanovenie § 9 cestného zákona upravujúceho

povinnosti správcov zabezpečiť zjazdnosť a schodnosť komunikácií. K výkladu ustanovenia § 9a cestného zákona je potrebné pristupovať v kontexte s ustanovením § 9. Z tohto pohľadu ustanovenie § 9a cestného zákona totiž upravuje len zodpovednosť správcov komunikácií za škodu, ktorá vznikla v dôsledku závady v zjazdnosti komunikácie, ale žiadnym spôsobom nevyklučuje zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla užívateľom komunikácie, pri ktorej je zodpovednostný vzťah upravený inými právnymi predpismi. Užívateľom pozemných komunikácií môže vzniknúť škoda z rôznych príčin, a preto do úvahy prichádza uplatňovanie nárokov na náhradu škody z rôznych zodpovednostných vzťahov v závislosti od toho, ako a v dôsledku čoho im škoda pri užívaní pozemnej komunikácie vznikla. Taktiež nie je na základe úpravy osobitnej zodpovednosti správcov komunikácie za škodu spôsobenú závadou v zjazdnosti cestnej komunikácie v zmysle § 9a cestného zákona vylúčená zodpovednosť správcov komunikácie z iného titulu. Právne predpisy totiž ukladajú správcovi komunikácie aj iné právne povinnosti, ako zabezpečovať zjazdnosť komunikácií, v dôsledku porušenia ktorých môže vzniknúť škoda.

12. Z už uvedených skutočností je následne možné vyvodiť záver, že aj v prípade, ak by nebola daná zodpovednosť žalovaných za škodu podľa ustanovení cestného zákona, nie je vylúčená ich všeobecná zodpovednosť podľa Občianskeho zákonníka z dôvodu porušenia ich povinnosti.

13. Vo vzťahu k pasívnej legitimácii žalovaného v 3. rade sťažovateľ poukázal na povinnosť zakotvenú v § 3 ods. 3 písm. c) cestného zákona, podľa ktorého ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy pre pozemné komunikácie zabezpečuje stavebno-technické vybavenie diaľnic a ciest vo vlastníctve štátu podľa potrieb cestnej dopravy a obrany štátu. Nepochybne jednou z najdôležitejších potrieb cestnej dopravy a jedným z jej najhlavnejších kritérií je práve bezpečnosť cestnej dopravy. Keďže povolená rýchlosť jazdy motorových vozidiel na diaľnici je 130 km/h, táto neumožňuje vodičom včas reagovať na vznik náhlej a nepredvídateľnej prekážky na ceste, ako je nekontrolovateľné a nevypočítateľné vniknutie divej zvery na diaľnicu. Uvedenému stavu je pritom možné zabrániť práve zabezpečením primeranej ochrany tohto druhu pozemnej komunikácie voči uvedenému riziku, napr. postavením oplotenia. Obdobne v prípade žalovaných v 1. rade

a 2. rade § 3d ods. 6 cestného zákona ukladá povinnosť udržiavať pozemné komunikácie v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené. Pokiaľ žalovaní nezachovali v súlade s povinnosťami uloženými im cestným zákonom aspoň minimálnu mieru opatrnosti, za ktorú je možné považovať vybudovanie bežne dostupnej a bežne používanej ochrany (oplotenia) proti vbehnutiu divej zvery na diaľnicu, a nezamedzili tak vzniku reálneho a pravidelne sa vyskytujúceho rizika kolízie motorových vozidiel s touto zverou, konali v rozpore minimálne s povinnosťami uloženými im v ustanoveniach § 3 ods. 3 písm. c), resp. § 3d ods. 6 cestného zákona a taktiež v rozpore so všeobecnou prevenčnou povinnosťou v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka.

14. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že v konaní nebolo preukázané, aby bol žalovaný v 3. rade, resp. aj žalovaní v 1. a 2. rade upozornovaní na strety motorových vozidiel s lesnou zverou. Táto okolnosť je podľa sťažovateľa úplne irelevantná. Za chybné považuje sťažovateľ konštatovanie odvolacieho súdu, keď poukázal na to, že predmetný úsek diaľnice, na ktorom došlo ku vzniku škody, bol uvedený do prevádzky v roku 1983 a vtom čase nebolo v rámci projektovania diaľnice navrhnuté jej oplotenie. Posudzovanie možnosti oplotenia diaľnice podľa podmienok, ktoré existovali viac ako 20 rokov pred vznikom škodovej udalosti, považuje žalobca za absurdné.

15. Ako z už uvedenej argumentácie vyplýva, rozhodnutie krajského súdu sa javí ako arbitrárne, priečiace sa právu na spravodlivý proces.

16. Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol takto:

„Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 6Co/18/2017-768 zo dňa 19.04. 2017 porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co/18/2017-768 zo dňa 19. 04. 2017 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 415,51 EUR, ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. Petra Harakályho, advokáta, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

17. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

18. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

20. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

22. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012)].

23. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

24. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie

materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

25. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy) (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

26. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

III.

Posúdenie sťažnosti ústavným súdom

27. Pred posúdením námietok sťažovateľa, ktorými odôvodňuje porušenie ním označených práv garantovaných ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

28. Zachovanie tejto lehoty vyplýva aj z ustálenej judikatúry ústavného súdu vychádzajúcej z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54), keď v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je zákonná lehota na podanie sťažnosti v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010), t. j. vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu.

29. V posudzovanom prípade sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol ako neprípustné. Následne sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu, v ktorej namietal porušenie svojich práv rozsudkom krajského súdu. Ústavný súd konštatuje, že citované zákonné ustanovenie a uvedená judikatúra o zachovaní lehoty na podanie sťažnosti proti predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu je aplikovateľná aj na vec sťažovateľa.

30. Sťažovateľ namieta predovšetkým nesprávny právny názor krajského súdu, ktorý v napadnutom rozhodnutí rovnako ako okresný súd v rozsudku sp. zn. 10 C 152/2006 z 21. júna 2016 konštatoval, že zodpovednosť správcu komunikácie za vznik škody z ublíženia na zdraví v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo z dôvodu stretu motorového vozidla sťažovateľa s diviakom na diaľnici D1, nie je daná. Podľa názoru sťažovateľa, pokiaľ priamou príčinou vzniku škody bolo divé zviera nekontrolovateľne sa pohybujúce po cestnej komunikácii, uvedenú skutočnosť nie je možné posúdiť ako stavebný stav komunikácie (v podobe chýbajúceho oplotenia), ale ako závalu v zjazdnosti, a preto bola daná objektívna zodpovednosť správcu komunikácie za škodu. Sťažovateľ uviedol, že oplotenie diaľnice nie je súčasťou stavebného stavu komunikácie.

31. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyslovil právny názor, že sťažovateľ ako žalobca v prejednávanej veci nemá nárok na náhradu škody, ktorá vznikla

v dôsledku neosadenia dopravnej značky upozorňujúcej na výskyt divej zveri, resp. neoplotením daného úseku diaľnice, čo vyhodnotil ako závady v stavebnom stave komunikácie. Následne konštatoval, že ak príčinou vzniku škody na motorovom vozidle žalobcu nebola závada v zjazdnosti, ale jej stavebný stav, neprichádza do úvahy zodpovednosť správcu komunikácie za škodu nielen podľa cestného zákona, pretože priamo túto zodpovednosť za škodu priamo vylučuje, ale ani podľa Občianskeho zákonníka, lebo § 9a ods. 1 cestného zákona je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku špeciálnym ustanovením, čo vylučuje vznik nároku na náhradu škody, a teda aj vznik zodpovednosti za škodu. Pokiaľ ide o porušenie právnej povinnosti, a to prevenčnej povinnosti správcu komunikácie podľa § 420 ods. 1 v spojení s § 415 Občianskeho zákonníka, t. j. počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám, krajský súd zopakoval, že v prejednávanej veci je vylúčená aj všeobecná zodpovednosť správcu komunikácie za škodu podľa § 420 a § 415 Občianskeho zákonníka, pretože § 9a ods. 1 cestného zákona je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku špeciálnym ustanovením. Krajský súd tiež poukázal na závery vyslovené v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 17/2007, ktoré sú použiteľné aj na posudzovaný prípad.

32. Po posúdení rozsudku krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd aplikoval na právnu vec sťažovateľa správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, teda z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne právne závery o právach a povinnostiach strán konania, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v ústavnej sťažnosti sťažovateľa, v ktorej sa v podstate opakujú tvrdenia uvádzané sťažovateľom v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, resp. v dovolaní proti rozsudku krajského súdu, ktoré bolo odmietnuté najvyšším súdom ako procesne neprípustné.

33. Ústavný súd zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa zásadne obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie

s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 19/02, I. US 27/04, I. US 74/05).

34. Ústavný súd preto nepreskúmava a neposudzuje právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani nepreskúmava, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktorých prioritnou úlohou je chrániť zákonnosť, mohol by nahradiť napadnuté právne názory všeobecného súdu iba v prípade, ak by bolo napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné.

35. Skutkové a právne závery všeobecného súdu teda môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

36. V nadväznosti na uvedené ústavný súd pripomína, že podľa konštantnej judikatúry posudzuje napadnuté rozhodnutie iba z hľadiska kritérií ústavných predpisov a nimi garantovaných základných práv a slobôd. Vzhľadom na to nie je jeho úlohou do detailov preskúmať prípad z pozície v okolnostiach prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revízií napadnutý rozsudok so zámerom „vylepšiť“ jeho odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam eventuálnych pochybení krajského súdu, ak tieto nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť konformitu záverov napadnutého rozsudku s ústavou (IV. ÚS 270/09, IV. ÚS 27/2010).

37. Ústavný súd preto pristúpil ku skúmaniu, či právny názor vyslovený v napadnutom rozsudku krajského súdu je z ústavného hľadiska udržateľný a akceptovateľný. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu (ktorý posudzoval vo vzájomnej súvislosti s obsahom rozsudku okresného súdu) dospel k záveru, že tento svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, predmetné rozhodnutie obsahuje

dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07, I. ÚS 232/08, I. ÚS 201/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

38. Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľa, v rámci ktorej namieta nesprávnosť právneho názoru krajského súdu v otázke posúdenia príčiny vzniku škody a následného vyvodenia záveru o neexistencii zodpovednosti za vzniknutú škodu a neexistencii pasívnej vecnej legitímácie všetkých žalovaných, ústavný súd uvádza, že táto námietka je výrazom jeho odlišného právneho hodnotenia veci oproti názoru krajského súdu (ako aj okresného súdu), do posúdenia ktorého nie je ústavný súd oprávnený vstupovať. Sťažovateľom uvádzané tvrdenia totiž nesignalizujú pochybenia krajského súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, a teda by vytvárali priestor pre vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

39. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2019

Mojmír Mamojka
predseda senátu